

Till
Till Länsstyrelsen i Stockholms län
Sociala enheten
Box 22067
10422 Stockholm

Ansökan om utvecklingsmedel till metodutveckling i arbetet med våldsutsatta missbrukande kvinnor

Bakgrund till ansökan

Förvaltningen gjorde en kartläggning av stadens behov av skyddat boende för kvinnor/flickor under 2003. Inventeringen visade att 11 stadsdelsförvaltningar ansåg att det saknades skyddat boende för kvinnor som missbrukar och är utsatta för våld 4 stadsdelsförvaltningar påtalade behov av platser för kvinnor som är psykiskt sjuka och misshandlade.

Kriscentrum för kvinnor tar inte emot kvinnor, som har missbruks- och/eller psykiska problem, eftersom många våldsutsatta kvinnor som tas emot på Kriscentrum har barn som placeras med mamman i boendet. Detsamma gäller för Alla Kvinnors Hus.

Det finns i dagsläget inte något skyddat boende som enbart riktar sig mot målgruppen missbrukande kvinnor som har utsatts för våld. Hvilan, som är ett akut- och korttidsboende för kvinnor som drivs av Socialtjänstförvaltningen, tar emot hemlösa kvinnor med missbruks- och/eller psykiska problem. Många av dessa kvinnor har också utsatts för våld.. De våldsutsatta missbrukande kvinnorna, som är extremt utsatta, behöver kvalificerat stöd och en större omvårdnad än vad som kan erbjudas idag på Hvilan med befintlig personalstyrka

En samlad bedömning från olika myndigheter och frivilligorganisationer är, att många av de våldsutsatta, missbrukande kvinnorna inte söker hjälp eftersom de inte vet vart de ska vända sig. Likaså blir det ibland så, att varken polis, akutsjukvård eller socialarbetare på allvar bryr sig om att försöka hjälpa en uppenbart misshandlad missbrukande kvinna av samma skäl. Man vet inte vart man ska hänvisa henne eller var hon kan få hjälp.

Missbrukarvården, både den öppna (socialkontor, dagverksamheter) och den slutna (behandlingshem) saknar i allmänhet kunskaper om mäns våld mot kvinnor och våldets effekter både fysiskt och psykiskt. Det är fortfarande så, att missbrukarvården fokuserar på missbruket och ett fåtal behandlingshem tar över huvud taget upp frågor kring det trauma som det innebär att vara utsatt för våld och vilka hinder dessa erfarenheter utgör i missbrukande kvinnors rehabiliteringsprocess. De flesta, som arbetar med missbrukare, tycks fortfarande tro, att bara missbruket upphör så upphör automatiskt våldet.

Studier från andra länder, bl.a. USA och ett fåtal studier i Sverige visar, att så inte är fallet. Studier visar också, att bland missbrukarna är mäns våld mot kvinnor i nära relationer, dvs. kvinnor utsätts för våld av en tidigare eller nuvarande partner (kvinnofridsbrott), det vanligaste. Därutöver utsätts missbrukande kvinnor också för våld på allmän plats av kända och okända förövare samt även ibland av polis, väktare etc.

Det finns i Sverige ingen samlad kunskap om mäns våld mot missbrukande kvinnor. Det finns heller inga utarbetade metoder för att arbeta med missbrukande kvinnor som utsatts för mäns våld. Det fåtal studier som gjorts visar, att dessa kvinnor utgör en oerhört utsatt grupp i samhället och de har små och få möjligheter att få adekvat hjälp, särskilt i en akut situation.

Kunskaper om missbruk och kunskaper om mäns våld mot kvinnor behöver samordnas och särskilda metoder behöver utvecklas i syfte att ge de våldsutsatta, missbrukande kvinnorna adekvat hjälp både akut och på längre sikt. Vidare behövs möjligheter att ge kvinnorna akut skydd, hjälp och stöd rent praktiskt.

Hvilan, som är stadens akutboende för kvinnor, tar emot kvinnor som är hemlösa, men också har flera andra problem. Det finns också möjlighet för en missbrukande kvinna som utsatts för våld att komma dit vid ett akut behov. Hvilans personal har stor erfarenhet av att ta emot utsatta kvinnor och tar redan idag emot ca xx kvinnor per år, vilka utsatts för våld och skulle behöva mer stöd och hjälp än vad Hvilan med befintlig personalstyrka kan erbjuda i dagsläget. Hvilan erbjuder skyddat boende, vilket innebär att trygghetsfaktorn tillgodoses. Det finns också personal och kvinnor kan tas emot dygnet runt. Hvilans personal har också fått en grundläggande utbildning när det gäller mäns våld mot kvinnor.

Nuvarande personalbemanning på Hvilan är inte tillräcklig för att tillgodose de våldsutsatta kvinnornas behov av samtal och stöd i tillräcklig omfattning. Sängplatser i enkelrum finns däremot för det mesta att tillgå. Hvilan har upparbetade kontakter med både polis och sjukvård, men en våldsutsatt kvinna behöver oftast någon med som stödperson i samband med t ex polisanmälan och läkarbesök. Inte heller detta finns det utrymme för inom rådande personalstyrka.

Projektidé

Ett metodutvecklingsprojekt skulle kunna bestå av två delar som inbördes är beroende av varandra och som måste genomföras i nära samarbete.

Att försöka öppna ett helt nytt "kriscentrum" för missbrukande kvinnor förefaller orealistiskt i nuläget. Vi behöver mera kunskaper, metoder och också en bättre uppfattning om behovet först.

För att uppnå detta skulle man istället kunna utöka Hvilans möjligheter att ge de våldsutsatta kvinnorna det stöd som behövs i den akuta situationen. Detta innebär att Hvilans personal behöver utökas med minst två personer, så att den våldsutsatta kvinnan får en kontaktperson som har tid att prata med henne, följa med till olika instanser etc. Samtliga anställda på Hvilan behöver ytterligare utbildning när det gäller mäns våld mot kvinnor, men dessa två skulle kunna få extra utbildning, handledning och också delta i den metodutvecklingsgrupp som skulle utgöra den andra delen i projektet.

Hur detta ska läggas upp tidsmässigt kräver ytterligare diskussion. Kanske bör en inledande kunskapsinhämtning föregå de två behandlingsassistenternas arbete på Hvilan. Samtidigt är det angeläget att Hvilan får möjlighet att ge de våldsutsatta kvinnorna ett mera adekvat mottagande med inriktning på våldet de utsatts för.

En metodutvecklingsgrupp skulle söka fram den kunskap som finns på området samt också besöka en verksamhet riktad till denna målgrupp i exempelvis USA (eller Canada) för att närmare ta del av deras erfarenheter och metoder i arbetet. Gruppen skulle sedan sammanställa en metodhandledning anpassad efter svenska förhållanden, vilken skulle kunna användas vid olika utbildningar riktad till personal inom missbrukarvården.

I metodutvecklingsgruppen skulle ingå personer (kvinnor) med erfarenheter av arbete med våldsutsatta kvinnor, t ex från Kriscentrum och Alla Kvinnors Hus samt personer med gedigen erfarenhet av att arbeta med missbrukare, helst missbrukande kvinnor. Dessutom skulle två personer från Hvilan delta. Sammanlagt 6 personer plus en projektledare.

Alltså en person från vardera

Kriscentrum för Kvinnor

Alla Kvinnors Hus

Missbrukarvård öppen

Missbrukarvård behandlingshem för kvin-

nor

Hvilan

Hvilan

Samt en

projektledare på halvtid

Kostnader:

Målgrupp

Missbrukande våldsutsatta kvinnor

Uppgift om metod och genomförande**Förväntat resultat****Implementering i den ordinarie verksamheten****Tidplan**

Två år

Hur sker utvärdering? Metod och genomförande**Finansieringsplan inkl. huvudmannens egen satsning uttryckt i kronor****Kontaktperson****Sammanfattning av ansökan**